

ВІД АВТОРА



Ця книга для тих, хто по-справжньому любить Україну, рівно ж як і для тих, хто хоче її глибше пізнати й зрозуміти. Адже, мабуть, в усьому світі ми не знайдемо жодної нації та народності, яка б була не культурною або ж малодуховною. Проте у світі є зовсім небагато націй, для яких духовність і культура – понад усе. Серед них – Україна.

Композитори, диригенти, музиканти-виконавці й майстри хореографії, про яких йдеться у книзі, стали не лише окремою яскравою сторінкою в славетному літописі культури й мистецтва українців. Кожен із них став постаттю нетлінної слави, якою довіку пишатиметься наша земля.

У попередніх виданнях, зокрема таких, як «Отелло родом з України. Зеновій Бабій» (Львів: ЛА «Піраміда», 2019), «Сергій Лифар. Біографія. Політ під крилом Ікара» (Львів: Видавництво «Апріорі», 2021), «Мистецька слава України. У пошуку євшан-зілля» (Львів: «Література та мистецтво», 2021) та інших, змальовано яскраву палітру мистецьких особистостей, кожна з яких присягнула своїм талантом на вірність духовній та мистецькій величі України, завдяки чому наша земля і її талановитий народ посіли гідне місце на Парнасі світової слави, щоби в слові, музиці й пісні безперестанно осявати шлях свого народу у сподіванні прилинути до цілющих джерел правдивої мудрості, національного са-

моствердження, життєвої правди й немеркнучої вселюдської слави та визнання.

Імена Миколи Лисенка, Левка Ревуцького, Бориса Лятошинського, Георгія Майбороди, Анатолія Кос-Анатольського, Мирослава Скорика, Анатолія Авдієвського, Михайла Кречка, Василя Авраменка та інші, попри свою широку популярність, отримали в книзі нові підходи й акценти, які відкривають перед допитливим читачем цікаві, маловідомі сторінки, що збагачують його уяву про мистецьку велич нашого народу, додають сили для новітнього погляду на багатющу культуру українців.

А поряд із цими великими постатями нашого мистецтва перед читачем постане чимало інших – рівних їм за значимістю свого таланту, які, з об'єктивних причин, довший час перебували в затінку людської уваги та зацікавлення.

Тож нехай кожна сторінка цієї книги привнесе своїм змістом щедру дещицю в дивовижний пантеон слави нашого національного мистецтва, примножить заслужене захоплення ним, що сповнене правдою великого дива, яке вже віддавна зачекалося на своє справжнє пізнання.



У ЗВУКАХ ЖИТТЄДАЙНОЇ КРАСИ



Анатоль Вахнянин

Народженому в польськомовній родині в серці українського Надсяння (нині територія Польщі), йому судилося прожити життя праведника, земним призначенням якого було утвердження масштабності українського національного духу, що став запорукою незнищенності нашого народу, утвердження його сутності в переліку найталановитіших загальносвітових націєсубстанцій, які спричинилися до переконливого поступу на шляху досягнення вершин загальнолюдського гуманізму та розвою полінаціональних культур.



Сам Анатоль Вахнянин став беззаперечним представником українського національного універсалізму, себто історичних персоналій, які своїм життям і творчістю доклалися до багатогранного розвою української національної думки, позитивний

рецидив якої протягом усієї історії України слугував довершеним прикладом і діяльним чинником для суспільного розвитку та становлення як української, так і багатьох інших культур народів, для яких життєдайні животоки української ментальності, мислення, одвічної філософії серця завжди були якісним і переконливим матеріалом, на фундаменті якого зводився довершений храм, де правилася Святочна Літургія культурного націєтворення.

Сьогодні важко уявити зріз культурницького пласту найяскравіших універсалістів української культури кінця XIX – початку XX століття, серед яких Іван Франко, Леся Українка, Михайло Грушевський, Михайло Старицький, Микола Лисенко, Гнат Хоткевич, без колоритної і багатогранної постаті Анатолія Вахнянина. Адже саме він, «перший головний піонер нашої музики», за висловом свого великого сучасника й геніального послідовника Станіслава Людкевича, сказав своє вагоме слово в розвитку суспільно-громадської, педагогічної, просвітницької думки в Україні. Своїми літературними творами і творчою допомогою у справі становлення й розвитку українського театру він був покликаний утвердити українське слово в умовах найжорсткіших гонінь і утисків української мови. І, мабуть, найголовніше – його композиторський талант явив українській музичній культурі цілий ряд яскравих музичних творів: від солоспівів і хорів до масштабної опери «Купало», яка стала знаковою в історії музичної культури України.

Село Сенява Ярославського повіту. Село, яке в круговерті історичних подій буде вирване із рідного ґрунту України й опиниться в приймах у сусідній Польщі. Сенява увійшла до переліку тих поселень, яких історія наділила великою місією зватися прабадьківщиною тих, хто був покликаний уславити Україну крізь віки. 19 вересня 1841 року у сім'ї сільського пароха Климента Вахнянина народився син, якого нарекли Анатолем і бла-